

(המשך עמוד 7)

וביקש ממנו חוות-דעת, אחרי שחברי הוועדה-המנהל החליטו באופן חד-צדדי כי הם זכאים להשתתף בישיבות של כל פורום שהוא ברדיו ובטלוויזיה. חריש, אחרי שבדק את הסוגייה עם צוות מיספנטים ממישרדו, קבע כי אין לחברי הוועדה-המנהל גישה אל עובדי הרשות, וכי הוועדה-המנהל הוא גוף בעל משמעות רק כגוף ולא כחירום. חברי יחיד בוועדה-המנהל אינו מנהל בפני עצמו ואין לו, בעצם, שום סמכות ודכיות-יתר.

המערך

ב מערך אומרים כי אינם כופרים בהסכם הקואליציוני, האומר שמני כ"ל רשות-השירות יהיה איש-ליכוד, אך הם חושבים שפורת אינו מתאים להיות מנכ"ל. "בחמש שנות כהונתו", אמר חבר-המליאה מטעם המערך,

השר ברעה שפורת נכשל בשלושה מישורים: הוא חסר כישורים ניהוליים הררי שים לתפקיד. הוא לא ידע לקיים שיתוף-פעולה, כפי שנדרש, עם השר הממונה, נבחר היצבור — ועד-מנהל ומליאה — ועם העובדים. הוא לא דאג לבצע את חוק רשות-השירות כרוחו וכלשונו.

● במה, למשל? החוק קובע שהרשות תשקף את חיי המדינה בתחומי החינוך, התרבות והמ"ד, שתטפח אורחות טובה, תרחיב את ההשכלה, תשקף את חיי היהודים, ואין תוכניות כאלה. אבל השר כפוף להסכם הקואליציוני.

אנחנו לא כופרים לו. ע"פ ההסכם, הליכוד צריך להציע מועמד. אילו היו מציעים מועמד חדש, השר לא היה מתנגד, אם המועמד היה מתאים. אבל פה הליכוד מציע מנכ"ל שביצע את התפקיד חמש שנים, ולפי דעת השר אינו

צבי טל, העולם הזה

מנכ"ל פורת

אין לפתוח הליכוד איש אחר

ראוי לשמש בתפקידו. לכן, למרות ה"הסכם הקואליציוני", טובת הרשות קודמת. השר לא יקבל כל מועמד באופן אוטומטי. אבל אתם מודעים לזה ש-זה עלול ליצור משבר קואליציוני?

אנחנו מקווים שלא יהיה משבר. עמי דת השר היא סופית ומוחלטת. הוא לא יביא לממשלה את מועמדתו של פורת.

● ומה יהיה בינתיים, עד שיהיה מועמד חדש?

החוק מסמיך את שרי-החינוך למנות מנכ"ל זמני לשלושה חודשים, עד שיהיה מועמד חדש. עד כאן העמדה הרישמית. אך מאחוריה מסתתרים אינטרסגיות ושיקולים שונים. לאורי פורת היו לא מעט מאבקים, בלשון המעטה, עם חברי הוועדה-המנהל, בעיקר עם חברי המערך בוועדה-המנהל. שניהם — רוני פייני שטיין ודליה איציק — הם מקורבי ה"שר נבון. ויתכן שהם, ובעיקר פייני שטיין, היו מי שהובילו את נבון לתוך המהלך הזה, מתוך ידיעה, או הנחה, ש"הליכוד לא ייאוץ בפרת עד לכרי מש" בר ממשלתי, או מתוך הנחה שגם בתוך הליכוד אין תמימות-דעים בקשר לפורת.

יתכן שמקורביו של נבון, התומכים בו גם בריצתו לראשות מיפלת-העובד, רחוקים שירכוש את כוחו בכך ש"יצליח להשליט את רצונו ויכריח את שמיר ואת הליכוד להתקפל בשקט. גם עובדי-הרשות מצאו אצל נבון איון קשבת והתלוננו אצלו על ורונתו של המנכ"ל ועל דרך-ניהולו שאינה נראית להם. נבון התחוק במהלכו גם מכיוונו של אלה.

המועמדים האחרים

במהלך השבועות האחרונים נזרקו לאוויר שמות של מועמדים כחול אשר על שפת-הים. חיים יבין, נחמן שי, דן שילון, יעקב לורברבוים, יוסף בראל, אריה מקל, ארנון צוקרמן. רשימה חל-מהם, חוץ מאריה מקל, אינו מזוהה בארץ פן ברור עם הליכוד. יש האומרים כי זו נקודת-התורפה העיקרית של הליכוד: אין למחנה הזה איש-מיקצוע בעל ש"עור-קומה, היכול למלא את התפקיד הממלכתי הזה, חוץ מפורת.

כהונתו של פורת מטייתם באופן רישמי ב"ז באפריל, ולפי חוק רשות-השירות אין אפשרות להאריך אותה כי כמה חודשים נוספים.

בתאריך זה ישהה ראש-הממשלה ב"אמצעות-הברית. שימרון פרס יהיה או ממלא-מקום-ראש-הממשלה.

חסרטים אכזריים ולא אכזריים

● שימרון פרס, בתוקף תפקידו כמלא-מקום-ראש-הממשלה, ובהיעדרו של שמיר מן הארץ, יעלה את הנושא לדיון בממשלה וייווצר רוב למועמד אחר שיביא השר נבון. אך זה יהיה ניצחון טכני, שיגרם בוודאי למשבר ממי שלתי, ולכן הוא בלתי-אפשרי.

● שמיר, בתפקידו כראש-הממשלה, יפטר את השר נבון מתפקידו, או יעביר את רשות-השירות מכפיפותה לישרד-החינוך, לכפיפות מישרד ראש-הממשלה, או מישרד ממשלתי אחר בשליטת הליכוד. גם זה ייצור משבר ממשלתי, והוא אינו סביר.

● הליכוד ישלוח ברגע האחרון מועמד אחר. כרגע נראית אפשרות זו כלי-תיסבירה, בעיקר בגלל הלובי האדרי שמארגנים חברי-הליכוד למען פורת. לובי שהוציא את מודעת-הענק, שאיר-גן החתמה המונית בכינוס להגייגות נ"צחון הליכוד בבחירות לרשויות המקומיות, שנערך ביום השני בתל-אביב. לובי שמארגן החתמה של שחקני כדור-גל וספורטאים אחרים בעד מועמדתו של פורת לתפקיד.

● יתכן שכל המילחמה הסוערת הזאת תסתיים בקול דממה רקח, כאשר הליכוד, מתוך הסכמה שבשתיקה, יקבל מועמד זמני לתפקיד. אך נראה ש"ביום מן המועמדים הנזכרים ברשימה לא יסכימו להיכנס לתפקיד זמני, בגלל כמה סיבות. מועמד שמציע השר נבון מיוזמתו "שרוף" מבחינת הליכוד, ונחשב באופן אוטומטי כאיש-המועמד. זה יפסול אותו מלהפוך את המינוי הזמני למינוי של קבע. לכן יתנה, בוודאי, כל אחד מהמועמדים האלה את כניסתו לתפקיד בהסכמה על שתי מיפלות, כדי שמינוי לא יהיה רק זמני.

● מקורביו של נבון נוטים להאמין שמינוי זמני ישכך את הסערה ויהפוך בבוא היום למינוי של קבע, בבחינת קביעת "עובדה בשטח", שקשה אחר-כך לשנות אותה, וכל שינוי פותח את הקרב מחדש.

● ימונה מועמד של פשרה. מועמד כזה יכול להיות יעקב לורברבוים, משום שהוא איש-המפלגה. הליכוד, שי איכזב קשות את המפלגה במהלך המ"ד שאומתן הקואליציוני, לא יעזוב, אולי, שלא לסמוך את ידיו על המינוי, כדי שלא לגרום לקרע סופי בין שתי המיפלות. המערך יקבל את מועמדתו, מכיוון שהוא נחשב גם כמקורב לנבון, וכך תוכלו הבעייה הסובכה לכוא על פיתרונה.

● נבון יסוג מעמדתו החד-משמעית ויבלע את פורת, כדי שלא ליצור משבר ממשלתי שיעביר את היחסים בין שתי המיפלות הגדולות. כך או כך, מינוי מנכ"ל רשות-השירות אינו כבד מומן את הצד המיקצועי שלו — שהיה פעם מרכזי, מעשית כ"כע, ושנעשה שולי וחסר-חשיבות. העניין הפך פוליטי לחלוטין. איש אינו מרבר, בעצם, על דמוקרטיה, ופושט-היעיתנות ועוד מושגים בל-תירלוונטיים כאלה.

השר יצחק נבון,

בראיון עם דפנה ברק:

יש לי

טוננות

השונות

מית" וכמוכן. תשובת-נפש" לא שמעתי דבר שיש בו מסר אידיאולוגי. הכל — זה רק עניין של להזיז את פלוגי מכסא אחר ואת אלמוני לכסא אחר. ממש לוח שחמתי: תזיז את זה, תזיז את זה.

● איך אתה מושגת בלתי-בית?

מה פירושו?

● האם אתה מצטער על כך שוויתרת על המועמדות לראש-שירות-הממשלה אחרי תקופת נשיאתך? (ארוחת-הצהריים ששעדו אז נבון ושימרון פרס במיטערה הירושלמית, "שמש" כבר נכנסה לפולקלור.)

בנסיבות שנוצרו אז, לא הייתה לי כל אפשרות אחרת. האם אני חש כיום צב"י טות? שאתחיל ירגישו צב"י טות... הרי פרס ויצחק רבין רבו, וכולם אמרו: "בוא השלישי ויעשה סדר".

השניים הגיעו ביניהם להסכמים ו"אילו אני התחלתי לקבל שיחות-טלפון נוסח "במצב שנוצר, איננו יכולים לתי-מור כך..."

אני, הגורם שהיה אמור לכך, הפכתי תי תמונה לגורם מפצל.

מה לעשות, אין לי רגשי-חרטה על שתי החלטותי מאותה תקופה: אינני מתחרטת על-כך שוויתרתי על תקופת נשיאות נוספת — הרגשתי שמיציתי זאת — ואינני מצטער על כך שלא

רציתי". אז אין גם לשכוח שהבחירות הוקדמו אז. לא נותר לי זמן להתכונן. נהגים לומר שעשיתי ט"עות גדולה באותה התקופה, כשנשבת מהנשיאות לעולם ה"פוליטיקה.

במבט לאחור, יכול להיות שטעיתי כאשר חזרתי מהנשיאות לפוליטיקה. פשוט רציתי לסייע בידי המיפלה נגד הליי-כוד. או הסכמתי שיציבו אותי במקום ליפול ממשיך-דורסל למיגרס-כדור-רגל ולהמשיך לשחק בכללי הכדורסל. בנשיאות יש סיגנון אחר, אתה מפל-תח לעצמך דרך-דיבור, התנהגות, התי-נסחות. אתה די מגביל את עצמך. ופת"אום — אתה נופל לתוך המיפולוציות, התכטאיות מסוג אחר, ה... במשך הקדנציה הראשונה שלי כ"שרי-החינוך והתרבות נמנעתי מלהש"תתף במאבקי-הכוח במיפלה, לא טתי פלתי בכלל במעמדי. לא רציתי. היתה עוד מורשת הנשיאות.

● הנשיאות שלך — זוהי פיכת-הקאריירה שלך?

עד עכשיו: כן, זוהי הפיסגה. יש על-יות ומורדות בכל מסלול-קאריירה. ● כלומר?

הבעייה היא שאני עוסק בנושא שע"ליו לא מופקד — החינוך — ויש כל-

בקלחת-הרותחת סביב כסאו של שימרון פרס, וחיפוש השעיר-לעזאזל לכישלון הרביעי ברציפות של המערך בבחירות, עלה שמו של הנשיא-לשעבר, יצחק נבון, ש"רה-חינוך והתרבות. התיקשורת חוג-גת גם סביב עמדתו האיתנה, ה"מפתיעה רבים, בעניין אי-המשך כהונתו של אורי פורת כמנכ"ל רשות-השירות. לקראת ה-7 באפר"ריל אוזל החול בשעון-החול, וב"מקביל להתעקשותו של נבון מתח"זק דימויו הציבורי.

יצחק נבון לא השתוקק להתר"אין. מאז פרש מהנשיאות, מיעט במתן ראיונות, ושמר על פרופיל נמוך. העיתוי הרגיש מבחינת מיפ"לנתו והמאבק על המנהיגות לא הגבירו אצלו את החשק להתבטא, אלא רק את הזהירות.

בתהוירובו המתחולל במערך, אין לדעת מה יילד יום, לא כל שכן מה תלד שנה (עד קיום ועידת-המיפלה). גם נבון, שדימויו משת"נה בימים אלה, ושהפניות אליו מתרבות — שבועות מעטים בלבד אחרי שהיו ספקות לגבי עצם המ"שך כהונתו בממשלה — מסכים ש"החיים מלאי הפתעות..."

● מהי עמדתך בנושא הבל"כך רגיש — ההתמודדות הצי"פיה על כסאו של שימרון פרס?

יש חברים שונים, שהודיעו על רצוי"גם להתמודד על ההנהגה. השאלה הג"דולה היא, אם כל אלה שהודיעו מסוג"לים לבחור מתוכם במועמד אחד. אם לא יגיעו להסכמה על אדם אחד ויחיד — תחול התפצלות נוספת במיפלה.

● נראה לך שגד יעקובי, משה ישאל ומוטה גור מסוגלים להסכים על הבכיר משלושתם?

את מונג את השלישייה הזאת. יש המוסיפים גם את ישראל קיסר, עוזי ברעם. אין לי מושג אם השלושה מסוגלים לכך. בתדקי זאת איתם. אני רק מנתח מה יקרה למיפלה. ● אני שומעת בדבריך הסי"תייגות מההתמודדות הצפ"ר-יה?

לא, רק מפריע לי העיתוי. מרברים על תכונה — בכקשה, שיתכוננו. רוצים להתכונן? אין לי כל בעייה עם זה. אבל שום הכרזה אינה מעשית כ"רגע. אין שום-דבר אופרטיבי עד הוועי"גה. זה לא עומד על הפרק כרגע. הוועידה תתקיים בעוד שנה, שנה וחצי. את יודעת מה זה שנה-חצי? מפריע לי שבכל הפרחת-הסיסמות הזאת "בדקבית" או "ביקורת עצ"